

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням уповноваженого за дорученням відкритого акціонерного товариства “Чернівецький хлібокомбінат” Рафальського Радислава Івановича про офіційне тлумачення положень статей розділу XII² Господарського процесуального кодексу України та їх відповідність Конституції України, а також про відповідність частини другої статті 111⁷ цього Кодексу положенням Закону України “Про судоустрій України”

м. К и ї в
13 лютого 2003 року
№ 11-у/2003

Справа № 2-2/2003

Конституційний Суд України у складі суддів Конституційного Суду України:

Селівона Миколи Федосовича — головуючий,
Євграфова Павла Борисовича,
Іващенко Володимира Івановича,
Малинникової Людмили Федорівни,
Мироненка Олександра Миколайовича,
Німченка Василя Івановича,
Пшеничного Валерія Григоровича,
Розенка Віталія Івановича,
Савенка Миколи Дмитровича,
Скоморохи Віктора Єгоровича,
Тимченка Івана Артемовича,
Тихого Володимира Павловича,
Ткачука Павла Миколайовича,
Чубар Людмили Пантеліївни — суддя-доповідач,
Шаповала Володимира Миколайовича,

розглянув питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням уповноваженого за дорученням відкритого акціонерного товариства "Чернівецький хлібокомбінат" Рафальського Радислава Івановича про офіційне тлумачення положень статей розділу XII² Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК України) та їх відповідність Конституції України, а також про відповідність частини другої статті 111⁷ цього Кодексу положенням Закону України "Про судоустрій України".

Заслухавши суддю-доповідача Чубар Л.П. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. До Конституційного Суду України надійшло письмове клопотання уповноваженого за дорученням відкритого акціонерного товариства "Чернівецький хлібокомбінат" (далі – Товариство) Рафальського Р.І., адвоката юридичної фірми "Парітет", дати офіційне тлумачення положень статей розділу XII² "Перегляд судових рішень Вищого господарського суду України Верховним Судом України" ГПК України щодо процесуального порядку порушення провадження з перегляду в касаційному порядку постанов Вищого господарського суду України та висновок щодо їх відповідності частині другій статті 19, частині третій статті 129 Конституції України. У зверненні також порушується питання про дачу висновку щодо відповідності положень частини другої статті 111⁷ ГПК України положенням Закону України "Про судоустрій України".

Обґрунтовуючи необхідність офіційного тлумачення зазначених положень ГПК України, автор звернення посилається на прийняту колегією суддів Верховного Суду України 14 лютого 2002 року ухвалу про відмову в порушенні провадження з перегляду в касаційному порядку постанови Вищого господарського суду України від 14 серпня 2001 року у справі за позовом закритого акціонерного товариства "Компанія "Асоціація України" до зазначеного Товариства та виконавчого комітету Чернівецької міської ради про визнання недійсним рішення про створення та установчих документів товариства з обмеженою відповідальністю "Чернівціхліб", скасування державної реєстрації цього товариства та визнання недійсним договору оренди між хлібокомбінатом і товариством "Чернівціхліб". Названою постановою було залишено без змін рішення арбітражного

суду Чернівецької області від 22 березня 2001 року та постанову заступника голови цього суду від 15 червня 2001 року про задоволення позову.

Як зазначається у клопотанні, через відсутність у розділі XII² ГПК України приписів щодо процесуального порядку і процедурної форми згоди п'яти суддів Верховного Суду України на порушення провадження з перегляду постанови Вищого господарського суду України, а також щодо можливості оскарження такого рішення суддів Верховного Суду України порушується право Товариства на перегляд у касаційному порядку Верховним Судом України постанови Вищого господарського суду України за правилами розгляду справи у господарському суді першої інстанції, тобто за участю сторін на засадах змагальності і гласності судочинства.

2. Колегія суддів Конституційного Суду України з конституційних подань та звернень ухвалою від 28 листопада 2002 року відмовила у відкритті конституційного провадження у справі за зверненням уповноваженого за дорученням Товариства Рафальського Р.І. на підставі пункту 1 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" – відсутність встановленого Конституцією України, Законом України "Про Конституційний Суд України" права на конституційне звернення.

3. Відповідно до статті 94 Закону України "Про Конституційний Суд України" підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод.

Проте у зверненні та доданих до нього матеріалах відсутні факти неоднозначного застосування судами України положень розділу XII² ГПК України, які регулюють перегляд судових рішень Вищого господарського суду України Верховним Судом України.

У листах-відповідях Голови Верховного Суду України та Голови Вищого господарського суду України Конституційному Суду України є свідчення про те, що судова практика застосування цих норм однозначна.

Клопотання про офіційне тлумачення положень розділу XII² ГПК України, який містить вісім статей, також не може бути задоволене, оскільки відповідно до пункту 3 частини другої статті 42

Закону України "Про Конституційний Суд України" суб'єкт права на конституційне звернення повинен зазначити конкретні статті (окремі положення) Конституції України або Закону України, тлумачення яких має бути дано Конституційним Судом України.

4. Автор звернення водночас порушив питання про відповідність Конституції України (конституційність) положень статей розділу XII² ГПК України. Проте відповідно до статті 150 Конституції України громадяни та юридичні особи не є суб'єктами права на конституційне подання з питань конституційності законів України.

5. Вирішення питання про відповідність частини другої статті 111⁷ ГПК України положенням Закону України "Про судоустрій України" до повноважень Конституційного Суду України не віднесено (стаття 150 Конституції України, стаття 13 Закону України "Про Конституційний Суд України").

До того ж сформульовані у зверненні питання і листи-відповіді голів Верховного Суду України та Вищого господарського суду України Конституційному Суду України свідчать про наявність прогалин у названому розділі ГПК України, що ускладнює процес перегляду судових рішень Вищого господарського суду України Верховним Судом України. Але заповнення прогалин у законах є прерогативою Верховної Ради України.

6. Згідно зі статтею 153 Конституції України процедура розгляду справ Конституційним Судом України визначається законом. Процедура звернення до Конституційного Суду України, провадження у справах, прийняття рішень і дачі висновків Конституційним Судом України визначена Законом України "Про Конституційний Суд України" (розділ II "Конституційне провадження", розділ III "Особливості конституційного провадження"). Вона є виключною щодо порядку здійснення конституційного судочинства і спеціальною — такою, яка не збігається з процедурами цивільного, господарського, адміністративного, кримінального судочинства в судах загальної юрисдикції, встановленими відповідними процесуальними законами.

Стаття 43 Закону України "Про Конституційний Суд України" визначила суб'єктами права на конституційне звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України громадян України, іноземців, осіб без громадянства та юридичних осіб.

Юридична особа має діяти через свої статутні органи, діяльність яких розглядається як дії самої юридичної особи. Тому конституційне звернення від юридичної особи подається до Конституційного Суду України через представника органу управління (чи керівника), якого визначено відповідно до закону статутом, положенням чи іншим установчим документом.

Суб'єкт права на конституційне звернення відповідно до пункту 2 частини другої статті 42 Закону України "Про Конституційний Суд України" саме у конституційному зверненні визначає свого представника, який буде представляти його інтереси в конституційному провадженні.

Таким чином, Закон України "Про Конституційний Суд України" не передбачає передачу права на звернення до Конституційного Суду України належним суб'єктом права на конституційне звернення іншій особі.

Враховуючи наведене та керуючись статтею 150 Конституції України, статтями 13, 42, 43, 45, 50, 94 Закону України "Про Конституційний Суд України", Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням уповноваженого за дорученням відкритого акціонерного товариства "Чернівецький хлібокомбінат" Рафальського Радислава Івановича про офіційне тлумачення положень статей розділу XII² Господарського процесуального кодексу України та їх відповідність Конституції України, а також про відповідність частини другої статті 111⁷ цього Кодексу положенням Закону України "Про судоустрій України" на підставі пунктів 1, 2, 3 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" — відсутність у нього встановленого Конституцією України, Законом України "Про Конституційний Суд України" права на це конституційне звернення; невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, Законом України "Про Конституційний Суд України"; невідомість Конституційному Суду України питання, порушеного у конституційному зверненні.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і не може бути оскарженою.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ